

Records d'una vida

Judit Gil Farrero

Conte presentat en el 14è Premi de
narrativa curta per Internet TINET

Tinet
www.tinet.cat

Miro per la finestra i veig com s'allunyen les nétes de la meva filla gran. Em vénen a veure sovint, des queestic aquí a la llar d'avis, a fer-me companyia, i sempre em pregunten per què no vull viure amb ells. Però jo m'estimo més estar-me a la residència, així no han de canviar la seva vida per adaptar-la a les meves necessitats.

Encara em sorprèn que vinguin tan sovint a visitar-me i em diguin sempre que vagi a viure amb algun d'ells. Els meus companys de residència em tenen enveja perquè vénen molt, tant filles com néts, i sempre tenen coses per explicar-me i em fan preguntes sobre la meva vida de jove perquè els agrada escoltar les històries que els explico.

Avui m'han demanat que els tornés a explicar com vaig arribar aquí, als EUA. No se'n cansen, de sentir com vam marxar d'Escòcia, quan jo encara era una nena. Per ells és tota una aventura, això de creuar l'oceà en vaixell, sense saber segur si arribaríem a port.

Recordo la casa on vivíem, una casa petita, on amb prou feines hi cabíem tota la família: avis, pares, quatre germans i una germana més grans, i jo, la benjamina. L'avi, el pare i els germans més grans treballaven les terres d'un senyor a qui no havíem vist mai, un senyor dels que vivien a la ciutat i només s'interessaven per les seves terres a l'hora de cobrar els impostos que pagàvem els camperols. L'àvia, la mare i la meva germana s'ocupaven de la casa, de cuinar i de netejar la roba que portàvem tots. Jo era massa petita per ajudar, així que encara anava a l'escola.

En aquella època no me n'adonava, però era una vida dura: es treballava tot el dia, els fills no podien anar a l'escola durant massa temps i hi havia poc menjar i menys roba. Però érem feliços, malgrat la rutina i tot el que ens faltava, perquè teníem família a prop. Érem capaços d'alegrar-nos amb qualsevol anècdota, amb qualsevol notícia, i qualsevol bona notícia era motiu de celebració.

Però les coses van anar canviant. Algunes famílies van decidir marxar a buscar una vida millor, no tan dura, i que oferís algun futur a la seva canalla. Havien sentit a parlar d'Amèrica, la terra de les oportunitats, on havien anat a viure feia segles moltes famílies escoceses després de la desfeta de Culloden i la independència dels EUA, i d'on des de llavors es rebien algunes cartes de tant en tant, de familiars que ja no es coneixien i de gent que havia marxat al llarg d'aquest temps. Cada vegada més sovint, marxava alguna família i es tancava una casa. A les festes hi havia menys persones i jo em vaig anar acomiadant d'amigues meves que marxaven a un nou país.

Un dia vam sentir parlar amb veu molt seriosa els pares i els avis, discutien sobre marxar o quedar-se. Els avis deien que havíem de marxar, i els pares deien que no pensaven fer-ho sense ells. Van parlar-ne durant setmanes, fins que un bon dia, els pares ens van cridar a tots i ens van dir que havien decidit que marxaríem a Amèrica, allà on tothom podia trobar un bon treball i guanyar diners per poder comprar menjar i roba suficient, i on els nens i les nenes podien estudiar durant més anys perquè no feia falta que treballessin des de petits.

Em vaig entristir quan vaig saber que els avis no vindrien amb nosaltres. Van dir que ells es quedarien allí, a la terra on havien nascut i on tenien enterrats avis, pares i germans, però jo pensava que se sentirien molt sols sense nosaltres, i que ja no tornaríem a escoltar els seus contes a la vora del foc.

Després de llargs dies de preparatius, el gran dia va arribar. Vam caminar fins al poble costaner més proper i allà vam agafar un vaixell que ens va portar al port més gran de tota Escòcia, on vam pujar a un vaixell gros com no ens hauríem imaginat mai. Hi havia moltíssima gent, moltes més persones que les que vivien al nostre poble, més que si sumava tota la gent que jo havia vist fins llavors.

El viatge va ser llarg, molt llarg, i molt dur. Si la nostra casa era xica, allà on vam passar tot el viatge es podria dir que era un forat. Però nosaltres vam tenir sort. Potser perquè cap de nosaltres estava malalt abans de pujar al vaixell, vam poder arribar tots sans i estalvis als EUA. Va ser com un miracle, perquè de tota la gent que havíem salpat d'Escòcia, ben bé la meitat no van arribar a port.

Quan ja pensava que estaríem ficats al vaixell durant la resta de la meua vida, vam sentir veus: "*Ja hi som, ja hi som*", cridaven els mariners. Com sempre, la canalla vam ser els primers que vam córrer a veure què passava: ja havíem arribat.

No oblidaré mai la primera imatge que vaig tenir del nostre nou país: una estàtua molt grossa, de color verdós, d'una senyora que duia una espècie de llençol al voltant del cos, una corona amb uns rajos al cap, un llibre al braç esquerre i una torxa al dret. Era l'Estàtua de

la Llibertat, situada on era per rebre els immigrants europeus que, com nosaltres, arribaven a Amèrica amb l'esperança de trobar una vida millor que la que deixaven enrere.

Després de setmanes vivint una mica com vam poder, vam anar a parar a un poble que s'assemblava al nostre, on també hi vivien escocesos com nosaltres, que havien arribat als EUA feia uns quants anys. Allà ens van ajudar a construir una casa i el meu pare i els germans grans van trobar feina.

Els anys van passar i jo vaig fer-me gran. La meva amiatat amb l'Ian, un nen poc més gran que jo que vaig conèixer a l'escola, es va convertir en quelcom més, i quan vaig fer els 21 anys, ens vam casar. Vam fer un petit viatge de nuvis a la costa, perquè cap dels dos havia tornat a veure el mar des del viatge en vaixell cap al nostre nou país.

I la vida va anar passant, i vam tenir filles, i les nostres filles ens van donar néts i nétes. L'Ian va morir ara fa un parell d'anys, i jo vaig decidir venir a la residència per no ser una nosa...

La meva néta gran s'ha girat a saludar-me. Aixeco la mà i la moc perquè vegi que l'he vista, i me n'acomio fins la propera visita.